

وزارت کشور - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت ورزش و جوانان

وزارت دادگستری - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

سازمان حفاظت محیط زیست - معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده

هیأت وزیران در جلسهای ۱۳۹۴/۱۲/۳، ۱۳۹۵/۱/۱۱ و ۱۳۹۵/۵/۲۷ به پیشنهاد شماره ۱۰۴۲۲۰ مورخ ۱۳۹۳/۸/۲۵ وزارت کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آییننامه تشکلهای مردم نهاد را به شرح زیر تصویب کرد:

آییننامه تشکلهای مردمنهاد

ماده ۱. نهاد مدنی نهادی غیردولتی است که به منظور فعالیت در راستای توسعه اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایجاد شده یا میشود.

تبصره - منظور از غیردولتی، عدم وابستگی به دولت و نهادهای حاکمیتی، عدم دخالت دولت و نهادهای حاکمیتی در تأسیس، اداره و استمرار و همچنین عدم فعالیت مقامات و مسئولان و کارکنان دولتی و نهادهای حاکمیتی با استفاده از جایگاه حقوقی خود، به عنوان مؤسس یا عضو است .

ماده ۲. تشکل مردم نهاد که در این آیین نامه «تشکل» نامیده می شود، نهاد غیرسیاسی و غیرانتفاعی بوده و با

رویکردی اجتماعی توسط جمعی از اشخاص حقیقی به شکل داوطلبانه و با رعایت مفاد این آیین نامه در موضوع مشخص پروانه فعالیت دریافت کرده و به ثبت می رسد .

تبصره ۱. منظور از غیرسیاسی، نداشتن فعالیت سیاسی موضوع قانون فعالیت احزاب، جمعیتها و انجمنهای سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیتهای دینی شناختهشده - مصوب ۱۳۶۰. و منظور از غیرانتفاعی، عدم برداشت مستقیم یا غیرمستقیم سود و سایر منافع اقتصادی حاصل از انجام فعالیت ها، به نفع اعضا، موسسان، مدیران و کارکنان یا افراد وابسته آنان است .

تبصره ۲. شبکه موضوع ماده (۴) با داشتن سایر شرایط، از حکم لزوم تأسیس تشکل توسط جمعی از اشخاص حقیقی و تشکل محلی موضوع ماده (۲۱) با داشتن سایر شرایط از حکم لزوم دریافت پروانه فعالیت و ثبت تشکل مستثنی هستند.

تبصره ۳. نهادهای عمومی غیردولتی، اتاق ها و تشکل های اقتصادی، تعاونی ها، سازمان های صنفی و حرفه ای، احزاب و تشکل های سیاسی، کانون ها و سازمان های دانشجویی و دانش آموزی، سازمان های کارگری و کارفرمایی فعال در دانشگاه ها، مدارس و کارخانجات، انجمن های علمی، مؤسسات فرهنگی، هنری و ادبی، هیئت های مذهبی، باشگاه های ورزشی، مراکز ترک اعتیاد، مؤسسات تجاری و انتفاعی و مؤسسات موضوع بندهای (۱) تا (۱۲) ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰. مصداق تشکل نبوده و از شمول این آیین نامه خارج هستند .

ماده ۳. محدوده جغرافیایی فعالیت هر تشکل، یکی از سطوح ملی، منطقهای، استانی، شهرستانی یا بینالمللی است.

تبصره ۱. سطح منطقهای حداقل دو و حداکثر پنج استان است و سطح بینالمللی به خارج از مرزهای ایران گسترش دارد.

تبصره ۲. محدوده جغرافیایی فعالیت تشکل محلی موضوع ماده (۲۱) یک روستا یا محله شهری است.

ماده ۴. تشکل هایی که موضوع فعالیت آنها مشترک است در صورت وجود شرایط زیر می توانند تقاضای تشکیل شبکه در سطوح ملی یا استانی کنند :

الف - حداقل پنج تشکل باشند .

ب - حداقل دو سال از تاریخ ثبت آنها گذشته باشد .

پ - به وظیفه مندرج در ماده (۳۱) عمل کرده باشند .

تبصره - تشکل هایی که در سطح بینالمللی فعالیت میکنند نمیتوانند تقاضای تشکیل شبکه کنند.

ماده ۵ - نهادهای مدنی خارجی که در یکی از کشورهای جهان رسماً به ثبت رسیده و ماهیت اجتماعی دارند میتوانند در صورت داشتن شرایط مربوط و اخذ پروانه فعالیت با رعایت این آییننامه و به خصوص مواد (۲۳) و (۲۴) در ایران فعالیت کنند.

ماده ۶ - شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل ها به عنوان مرجع اصلی سیاست گذاری و توسعه تشکل ها در سه سطح ملی، استانی و شهرستانی تشکیل و دبیرخانه آن به ترتیب در وزارت کشور، استانداری ها و فرمانداری ها با رعایت قوانین و مقررات مربوط دایر می شود .

ماده ۷ - شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل ها که در این آیین نامه « شورای ملی » نامیده می شود، مرکب از معاون اجتماعی وزیر کشور به عنوان رییس، نمایندگان وزارتخانههای تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان و دادگستری و سازمانهای حفاظت محیط زیست و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و معاونتهای امور زنان و خانواده و حقوقی رییسجمهور و حسب مورد دستگاه یا دستگاه های اجرایی ذی ربط و چهار نماینده منتخب از تشکلهای ملی و منطقهای است.

تبصره - نحوه انتخاب و مدت عضویت نمایندگان تشکل های عضو شورای ملی بر اساس دستورالعمل اجرایی این آیین نامه تعیین می شود .

ماده ۸ - وظایف و اختیارات شورای ملی به شرح زیر است:

الف - تعیین سیاستهای ترویجی، تشویقی و فرهنگسازی برای تعمیق، ارتقا و نهادینه کردن مشارکت اجتماعی مردم از طریق تشکلهای آنها.

ب - هماهنگی میان دستگاه های اجرایی به منظور ظرفیتسازی، ساماندهی و توانمندسازی برای توسعه تشکلهای و نظارت بر آنها.

پ - رسیدگی به اعتراضات تشکلهای از شوراهای استانی و شهرستانی و دستگاههای اجرایی ذیربط.

ت - نظارت بر فعالیت ها و عملکرد تشکلهای ملی و منطقیهای و بررسی و اعلام نظر در مورد تخلفها و گزارش های رسیده از عملکرد تشکلهای آنها.

ث - اعلام نظر و تصمیمگیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای تشکلهای ملی و منطقیهای و شبکههای موضوع ماده (۴).

ج - نظارت بر حسن اجرای مفاد این آییننامه در سطح کشور.

تبصره - مصوبات شورای ملی با تایید وزیر کشور در حدود وظایف موضوع این ماده و رعایت قوانین و مقررات مربوط ابلاغ می شود و دبیر شورای ملی، مسئولیت ابلاغ، پیگیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبات و ارایه گزارش به شورای ملی را برعهده دارد.

ماده ۹ - شورای استانی توسعه و حمایت از تشکلهای که در این آییننامه «شورای استانی» نامیده میشود، مرکب از معاون ذیربط استاندار به عنوان رییس، نمایندگان ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان، حفاظت محیط زیست و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان و دستگاه یا دستگاههای تخصصی استانی حسب مورد و دو نماینده منتخب از تشکلهای استانی است.

ماده ۱۰. وظایف و اختیارات شورای استانی به شرح زیر است:

الف - اجرای مفاد این آییننامه در سطح استان.

ب - اجرای مصوبات ابلاغی از سوی شورای ملی.

پ - نظارت بر عملکرد و هماهنگی میان دستگاههای اجرایی استانی بهمنظور اجرای این آییننامه و مصوبات شورای ملی.

ت - حمایت از مشارکت تشکلهای استانی در فرآیند توسعه پایدار استان.

ث - اعلام نظر و تصمیمگیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای تشکلهای استانی.

ج - بررسی و تصمیمگیری در مورد گزارش های ارایهشده از سوی دبیرخانه شورای استانی درباره عملکرد یا تخلفات تشکلهای استانی.

چ - تعامل با دستگاه های اجرایی استان درخصوص نحوه واگذاری امور اجتماعی قابل واگذاری استان.

ح - تعیین سیاستهای حمایتی برای توانافزایی و توسعه کمی و کیفی تشکلهای استانی.

خ - ارایه گزارش موردی و سالانه از وضعیت کمی و کیفی توسعه تشکلهای استانی، شهرستانی و محلی به شورای ملی.

ماده ۱۱. شورای شهرستانی توسعه و حمایت از تشکلهای که در این آییننامه شورای شهرستانی نامیده میشود، مرکب از فرماندار بهعنوان رییس، نمایندگان ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان، حفاظت محیط زیست و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان و دستگاه یا دستگاههای تخصصی شهرستانی حسب مورد و دو نماینده منتخب از تشکلهای شهرستانی است.

ماده ۱۲. وظایف و اختیارات شورای شهرستانی به شرح زیر است:

الف - اجرای مفاد این آییننامه در سطح شهرستان.

ب - اجرای مصوبات ابلاغی از سوی شورای ملی و شورای استانی مربوط.

پ - نظارت بر عملکرد و هماهنگی میان دستگاههای اجرایی شهرستانی بهمنظور اجرای این آییننامه و مصوبات شورای ملی و شورای استانی مربوط.

ت - حمایت از مشارکت تشکلهای شهرستانی در فرآیند توسعه پایدار شهرستان.

ث - اعلام نظر و تصمیمگیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای تشکلهای شهرستانی.

ج - بررسی و تصمیمگیری در مورد گزارش های ارایهشده از سوی دبیرخانه شورای شهرستانی در باره عملکرد یا تخلفات تشکلهای شهرستانی.

چ - تعامل با دستگاه های اجرایی شهرستان درخصوص نحوه واگذاری امور اجتماعی قابل واگذاری شهرستان.

ح - تعیین سیاستهای حمایتی برای توانافزایی و توسعه کمی و کیفی تشکلهای شهرستانی.

خ - رایه گزارش موردی و سالانه از وضعیت کمی و کیفی توسعه تشکلهای شهرستانی و محلی به شورای ملی و شورای استانی مربوط.

ماده ۱۳. انتخاب نمایندگان تشکلهای برای عضویت در شوراهای استانی و شهرستانی، بر اساس دستورالعمل مصوب شورای ملی صورت میگیرد.

ماده ۱۴. درخواست تأسیس تشکلهای متناسب با محدوده مورد نظر برای فعالیت به دبیرخانه شورای ذیربط رایه میشود و دبیرخانه شوراهای ملی، استانی و شهرستانی موظفند ظرف یک ماه از تاریخ دریافت درخواست تأسیس تشکل، نسبت به بررسی درخواست اقدام و در صورتی که درخواست ارایهشده مغایرتی با شرایط تأسیس تشکل در چارچوب مفاد این آییننامه، نداشته باشد اجازه تأسیس تشکل را صادر کنند.

تبصره ۱. اجازه تأسیس صرفاً به معنای موافقت اولیه و موقت با درخواست صدور پروانه تشکل و طی مراحل دریافت پروانه فعالیت است و پروانه فعالیت محسوب نمی شود .

تبصره ۲. جوانان متقاضی تأسیس تشکل می توانند درخواست خود را برای بررسی و صدور اجازه تأسیس تشکل با رعایت ترتیبات مقرر در این ماده به وزارت ورزش و جوانان رایه کنند .

ماده ۱۵. پس از صدور اجازه تأسیس تشکل، هیأت موسس آن باید ظرف یک ماه مطابق اساسنامه خود نسبت به استقرار ارکان تشکل اقدام و اساسنامه و صورتجلسه مربوط به استقرار ارکان را تنظیم و برای تایید به دبیرخانه شورای ذیربط ارائه کند.

ماده ۱۶. اساسنامه تشکل باید دارای موارد زیر باشد :

الف - نام و عنوان و در صورت داشتن، عنوان اختصاری .

تبصره - عناوینی مانند سازمان که اختصاص به تشکیلات و ساختار دولتی و نهادهای حاکمیتی داشته باشد، نمی تواند در نامگذاری تشکل به کار گرفته شود .

ب - اهداف .

پ - موضوع فعالیت .

ت - مدت فعالیت .

ث - محدوده جغرافیایی و مرکز اصلی فعالیت .

ج - نحوه ایجاد شعب و دفاتر نمایندگی .

چ - ارکان و تشکیلات، نحوه انتخاب، شرح وظایف و اختیارات و مسئولیت های آنها .

ح - نحوه تعیین صاحبان امضای مجاز .

خ - نحوه تغییر و تجدید نظر در مواد اساسنامه .

د - نحوه ارائه گزارش مالی و اجرایی به مراجع ذی ربط و ذی نفعان .

ذ - نحوه اداره تشکل .

ر - میزان سرمایه اولیه .

ز - دوره زمانی تشکیل جلسات شورای عمومی و شورای مرکزی تشکل .

س - نحوه تامین منابع مالی تشکل .

ش - نحوه انحلال .

ص - مشخص ساختن وضعیت دارایی ها پس از انحلال .

ماده ۱۷. هیأت موسس، شورای مرکزی، دبیر یا عناوین معادل طبق اساسنامه تشکل، باید دارای شرایط عمومی زیر باشند :

الف - داشتن حداقل هجده سال سن تمام .

ب - تابعیت جمهوری اسلامی ایران .

پ - التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران .

ت - عدم وابستگی به احزاب، سازمان ها و گروه های غیرقانونی .

ث - نداشتن محرومیت از حقوق اجتماعی به موجب حکم دادگاه .

تبصره - هیأت موسس تشکل باید دارای حداقل پنج عضو باشد .

ماده ۱۸- دبیرخانه شورای ذیربط موظف است اقدامات اجرایی لازم را در زمان معین و در چارچوب این آییننامه و دستورالعمل اجرایی آن انجام دهد.

ماده ۱۹- پروانه فعالیت تشکل هایی که درخواست فعالیت در سطح ملی یا منطقه ای دارند در صورتی که اهداف و موضوع فعالیت شان به تشخیص شورای ملی از ماهیت ملی یا منطقه ای برخوردار باشد و توانایی آنها برای فعالیت در سطح مورد درخواست برای شورا احراز شود به طور موقت برای مدت دو سال صادر می شود و در صورتی که طی این مدت تشکل های ملی در بیش از پنج استان و تشکل های منطقه ای در بیش از یک استان فعالیت داشته باشند پروانه آنها به صورت چهارساله صادر شده و در غیر این صورت به تشکل استانی تبدیل می شوند .

ماده ۲۰- از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، پروانه فعالیت تشکل ها در دبیرخانه شوراهای ملی، استانی و شهرستانی صادر و عیناً جهت ثبت رسمی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ارسال می شود .

تبصره - روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران موظف است پس از اعلام دبیرخانه شوراهای ملی، استانی و شهرستانی، درخصوص انتشار آگهی ثبت و تغییرات تشکل ها اقدام کند .

ماده ۲۱- تقاضای ایجاد تشکلهای محلی که توسط حداقل سه نفر از اهالی بالای هجده سال ارایه می شود برای ثبت اطلاعات به بخشداری محل فعالیت ارایه میشود.

ماده ۲۲ - بخشداریها موظفند پس از دریافت تقاضای ایجاد تشکل محلی نسبت به ثبت مشخصات فردی اعضا، موضوع فعالیت و نشانی محل فعالیت اقدام و پس از ثبت اطلاعات، تشکل یادشده می تواند فعالیت خود را آغاز کند.

ماده ۲۳. به منظور تصمیمگیری و نظارت بر فعالیت تشکل های بینالمللی موضوع ماده (۳) و نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵) کارگروهی مرکب از معاون وزارت کشور (رییس) و نمایندگان وزارت امور خارجه، وزارت اطلاعات و حسب مورد دستگاه تخصصی مربوط تشکیل می شود.

ماده ۲۴. وظایف کارگروه موضوع ماده (۲۳) به شرح زیر است:

الف - بررسی و تصمیمگیری در مورد صدور پروانه فعالیت برای انجمن های دوستی که تقاضای فعالیت برای توسعه روابط دوستانه بین ملت ایران با یک کشور خارجی در چارچوب دیپلماسی عمومی را دارند، اجازه و نحوه فعالیت سایر تشکلهای بینالمللی موضوع ماده (۳) و فعالیت تشکل های متقاضی فعالیت در حوزه اتباع بیگانه.

ب - بررسی و صدور مجوز درخصوص فعالیت مشترک تشکلهای با دولت ها، سفارت خانه ها یا نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵)، دریافت هرگونه کمک یا عقد قرارداد با دولت ها، سفارتخانه ها و نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵) و سایر نهادهای بین المللی و دایر کردن شعبه و دفتر نمایندگی در خارج از کشور.

پ - بررسی و صدور مجوز در خصوص فعالیت نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵).

ت - نظارت بر فعالیت تشکلهای و نهادهای موضوع ماده (۲۳) و اعلام نظر در مورد تخلفات و گزارشهای رسیده از عملکرد آنها.

تبصره ۱. انجمن های دوستی موضوع این ماده تنها می توانند در یک کشور فعالیت کنند و اعضای آنها نیز تنها می توانند در یک انجمن، مسئولیت اصلی و رسمی داشته باشند.

تبصره ۲. تشکلهای بینالمللی موضوع ماده (۳) و همچنین سایر تشکلهایی که خواستار فعالیت موردی در سطح بینالمللی هستند برای انجام اقدامات موضوع بند (ب) این ماده باید پس از ارایه درخواست و دریافت مجوز مربوط اقدام کنند.

ماده ۲۵. نحوه حضور و عضویت تشکل ها در مجامع بین المللی، برقراری ارتباط با سفارتخانه ها یا آژانس های وابسته به سازمان ملل متحد، فعالیت با آژانس های وابسته به سازمان ملل متحد با دعوت از شخصیت های خارجی و چگونگی اطلاع رسانی در این موارد به مراجع مربوط، در دستورالعمل اجرایی این آیین نامه تعیین می - شود .

ماده ۲۶. در صورت تخلف تشکلهای موضوع ماده (۲۳) از انجام تکالیف مربوط به اطلاع رسانی و دریافت مجوز از کارگروه موضوع ماده (۲۳) یا انجام فعالیت در یک کشور بدون دریافت مجوز، کارگروه مذکور رسیدگی کرده و پس از استماع دفاعیه تشکل، حسب اقتضا و متناسب با تخلف، به شرح زیر صدور رای می کند :

۱. تذکر کتبی و درج در پرونده با تعیین مهلت برای اصلاح وضعیت تشکل .

۲. تعلیق موقت پروانه فعالیت تشکل حداکثر به مدت سه ماه .

۳. درخواست انحلال تشکل متخلف از دادگاه صالح .

تبصره - کارگروه مذکور موظف است در زمان رسیدگی، از تشکل ذی نفع برای حضور در جلسه و ارائه دفاعیات دعوت کند .

ماده ۲۷. نهادهای مدنی خارجی موضوع ماده (۵) برای فعالیت در ایران باید مدارک زیر را به کارگروه موضوع ماده (۲۳) ارائه و موافقت کارگروه مذکور را تحصیل کنند:

الف - درخواست کتبی با تعیین محدوده زمانی و مکانی حضور و فعالیت در ایران.

ب - اساسنامه و آگهی ثبت و ترجمه رسمی آن.

پ - موضوع فعالیت مورد نظر.

ماده ۲۸. کارگروه موضوع ماده (۲۳) پس از دریافت مدارک موضوع ماده (۲۷) نسبت به بررسی درخواست اقدام و ضمن احراز غیردولتی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی بودن درخواست‌دهنده و عدم مغایرت فعالیت اعلام‌شده با قوانین و مقررات ایران تصمیم‌گیری میکند.

ماده ۲۹. تشکل ها پس از دریافت پروانه فعالیت و ثبت آن، از حقوق زیر برخوردار می شوند :

الف - مشاوره، اظهارنظر و رایه پیشنهاد راهکارها به دستگاه های اجرایی متناسب با تخصص و موضوع فعالیت تشکل .

ب - دیده بانی و نظارت بر عملکرد سایر بخش های جامعه در زمینه فعالیت تخصصی خود .

پ - رایه خدمات اجتماعی حسب تخصص و حوزه فعالیت .

ت - مشارکت در اجرای برنامه ها و پروژه های دستگاه های اجرایی، بخش خصوصی و

سازمان های بین المللی مورد تایید کارگروه موضوع ماده (۲۳) و سایر دستگاه های ذی ربط از طریق تفاهم یا عقد قرارداد با آنها .

ث - عقد تفاهم نامه و قرارداد همکاری با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی داخل و خارج مطابق قوانین و مقررات جاری کشور .

ج - برگزاری اجتماعات و راهپیمایی ها در جهت تحقق اهداف تشکل پس از کسب مجوز از مراجع قانونی مربوط .

چ - ارایه خدمات آموزشی و انتشار نشریه و ایجاد پایگاه اینترنتی و استفاده از سایر ابزارهای اطلاع رسانی و محصولات فرهنگی، آموزشی و پژوهشی با رعایت قوانین و مقررات مربوط .

ح - دادخواهی در مراجع قضایی، مطابق قانون آیین دادرسی کیفری و سایر قوانین مربوط .

ماده ۳۰. تشکل موظف است منابع تامین هزینه های خود را با رعایت ضوابط این آیین نامه در اساسنامه تعیین کند .

ماده ۳۱. تشکل موظف است دریافت ها و پرداخت های خود را از طریق حساب بانکی صورت دهد و عملکرد مالی خود را در دفاتر مالی مربوط ثبت کند .

ماده ۳۲. تقسیم اموال و مازاد درآمد تشکل در میان مؤسسان، اعضا و مدیران قبل از انحلال ممنوع است .

ماده ۳۳. تشکل موظف است امکان دسترسی بازرسان دبیرخانه شورای ذی ربط را به اطلاعات و اسناد خود در حضور نماینده تشکل و صرفاً در محل دفتر تشکل فراهم کند .

ماده ۳۴. در صورتی که دبیرخانه شوراهای ملی، استانی و یا شهرستانی راساً یا از طریق دستگاه های اجرایی تخصصی، تخلفات و یا خروج از شرایط تأسیس تشکل را احراز کند گزارش مستند مربوط را به شورای ذی ربط ارایه می کند و این شورا پس از بررسی مدارک و مستندات ارایه شده و پس از استماع دفاعیه تشکل، حسب اقتضا و متناسب با تخلف، به شرح زیر صدور رای می کند :

۱. تذکر کتبی و درج در پرونده با تعیین مهلت برای اصلاح وضعیت تشکل .

۲. تعلیق موقت پروانه فعالیت تشکل حداکثر به مدت سه ماه .

۳. درخواست انحلال تشکل متخلف توسط شورای ملی از دادگاه صالح .

تبصره ۱. تشکل ها می توانند مراتب اعتراض خود را از تصمیم شورای شهرستان به شورای استان و از تصمیم شورای استان به شورای ملی ارایه کنند .

تبصره ۲. دبیرخانه شورای ذی ربط موظف است در زمان رسیدگی به گزارش تخلف یا شکایت، از تشکل ذی نفع برای حضور در جلسه و ارایه دفاعیات دعوت به عمل آورد .

ماده ۳۵. دستگاه های اجرایی موظفند به منظور تحقق اهداف این آیین نامه و کمک به توسعه مشارکت تشکل ها در امور اجتماعی، نسبت به شناسایی و واگذاری تصدی ها و فعالیت های اجتماعی قابل واگذاری دستگاه متبوع به تشکل ها مطابق قوانین و مقررات مربوط اقدام کنند .

ماده ۳۶. انحلال تشکل به دو شکل زیر صورت می پذیرد :

الف - انحلال اختیاری طبق شرایط مقرر در اساسنامه .

ب - انحلال اجباری در صورت رأی دادگاه صالح یا عدم امکان تطبیق وضعیت تشکل موضوع ماده (۳۹).

ماده ۳۷. کلیه تشکل هایی که قبل از لازم الاجرا شدن این آیین نامه تأسیس شده اند، ظرف دو سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه باید نسبت به تطبیق وضعیت خود با این آیین نامه اقدام کنند .

ماده ۳۸. از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، تشکل هایی که به عنوان مؤسسات موضوع بند (۱۳) ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت قصد فعالیت در زمینه های تصریح شده در ماده واحده لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور - مصوب ۱۳۵۹ دارند در چارچوب احکام این آیین نامه از سازمان بهزیستی کشور پروانه فعالیت دریافت می کنند و به ثبت می رسند .

ماده ۳۹. دستورالعمل اجرایی این آیین نامه ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن توسط وزارت کشور با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت ورزش و جوانان و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و ابلاغ می شود .

معاون اول رئیسجمهور - اسحاق جهانگیری